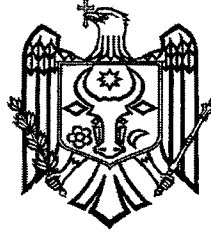


CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail:
cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355



CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail:
cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

Nr. de ieșire: 21r-369
Data: 16.07.2018

*Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău str. A. Lăpușneanu 28*

Prin prezenta menționăm faptul că în procedura Curții de Apel Chișinău se află în proces de examinare recursul declarat de avocatul Leșanu Andrei în numele condamnatului Popa Iacob și cererea de recurs suplimentară a avocatului Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 07.05.2018 cu privire la aplicarea retroactivității conform art. 10/1 Cod penal.

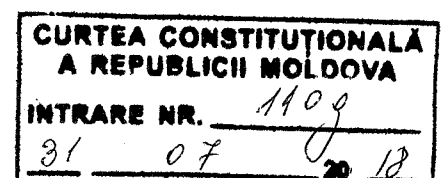
Vă remitem spre executare încheierea Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2018 privind sesizarea Curții Constituționale de ridicare a excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „persoanelor adulte” din conținutul art. 79 alin. (4) Cod penal, prin prisma art. 23 alin.(2) Constituția Republicii Moldova.

Anexe:

- ✓ 1 copie încheiere Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 07.05.2018 (7 file);
- ✓ 1 copie recursului avocatului Leșanu Andrei în numele condamnatului Popa Iacob (5 file);
- ✓ 1 copie cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate (5 file);
- ✓ 1 sesizarea Curții Constituționale de ridicare a excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității (5 file).

Judecător

Iurie Iordan



ALABAMA STATE UNIVERSITY
MONTGOMERY, ALABAMA
.....
.....

Dosarul nr. 21r-369/18
02-ij-21r-11726-29052018

Judecătoria: Orhei (sediul Șoldănești)
Judecător: Ramona Moșneguțu

ÎN C H E I E R E

19 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Judecătorii

Cu participarea:

Procurorului:

Avocatului:

Condamnatului:

Iurie Iordan

Sergiu Furdui, Ludmila Ursu

Vitalie Călugăreanu

Andrei Leșanu și Marin Postu

Iacob Popa

Judecând în ședința publică cererea înaintată de avocatul Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob privind sesizarea Curții Constituționale, ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „persoanelor adulte” din conținutul art. 79 alin. (4) Cod penal, prin prisma art. 23 alin.(2) Constituția Republicii Moldova.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă :

1. În procedura Curții de Apel Chișinău se află în proces de examinare recursul declarat de avocatul Leșanu Andrei în numele condamnatului Popa Iacob și cererea de recurs suplimentară a avocatului Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 07.05.2018 cu privire la aplicarea retroactivității conform art. 10/1 Cod penal.
2. La 20 septembrie 2016, condamnatul Popa Iacob a depus la Judecătoria Rezina cerere cu privire la aplicarea retroactivității legii penale.
3. Prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 07.05.2018 au fost admise parțial cererile condamnatului Popa Iacob și a avocatului Marin Postu și Andrei Leșanu privind aplicarea retroactivității legii.

Acțiunile lui Popa Iacob fiind reîncadrate din art. 17, art.88 pct. 1) Cod penal (red.1961), în baza art. 42, art.145 alin. (2) lit. b) Cod penal cu menținerea pedepsei aplicate de 20 ani închisoare; - din art.88 pct. 6), 8) Cod penal (red.1961), în baza art.145 alin. (2) lit. j), o) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 20 ani închisoare; - din art.17, art. 88 pct.1, 6, 8 Cod penal (red.1961), în baza art. 42, art. 145 alin.(2) lit. b, j, o) Cod penal cu menținerea pedepsei aplicate sub formă de detențiune pe viață, din art. 15, art. 17, art. 88 pct.1, 6, 8 Cod penal (red. 1961) pe art.27, art.45, art.145 alin.(2) lit. b, j, o) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de 15 ani închisoare, din art. 15, art. 123/1 Cod penal (red.1961) pe art. 187 alin.(2) lit. b, d, e, f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de 7 ani închisoare fără amendă.

Conform art.84 alin.(5) Cod penal fiind stabilit lui Popa Iacob pedeapsă definitivă detențiunea pe viață, în rest cerințele se resping ca neîntemeiate.

4. Nefiind de acord cu încheierea în cauză a declarat recurs avocatul Leșanu Andrei în numele condamnatului Popa Iacob și cerere de recurs suplimentară a avocatului Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob, prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 07.05.2018 cu aplicarea prevederilor legale noi favorabile condamnatului.

5. În cadrul ședinței de judecată, în instanța de recurs avocatul Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob a înaintat o cerere privind sesizarea Curții Constituționale, ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „persoanelor adulte” din conținutul art. 79 alin. (4) Cod penal, prin prisma art. 23 alin.(2) Constituția Republicii Moldova.

În ședința instanței de recurs avocatul Leșanu Andrei cât și condamnatul Popa au solicitat admiterea cererii în sensul declarat, pe motivele invocate.

Procurorul participant în ședință Vitalie Călugăreanu, a solicitat respingerea cererii.

6. *Examinând materialele cauzei, în special a cererii în speță, ținând cont de opinia participanților la proces, Colegiul penal consideră necesar de a admite cererea privind sesizarea Curții Constituționale, de ridicare a excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „persoanelor adulte” din conținutul art. 79 alin. (4) Cod penal, prin prisma art. 23 alin.(2) Constituția Republicii Moldova, din următoarele considerente.*

7. Astfel, potrivit prevederilor art.4 alin.(1) Constituția Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

8. Astfel, potrivit art. 342 Cod de procedură penală, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asigurătorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

9. Succesiv, conform dispozițiilor art. 364 Cod de procedură penală, președintele ședinței întreabă fiecare parte în proces dacă are careva cereri sau demersuri. Cererile sau demersurile formulate vor fi argumentate, iar dacă se solicită administrarea unor probe noi, se vor indica faptele și circumstanțele ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află acestea, iar în privința martorilor, experților și specialiștilor se va indica identitatea și adresa lor în cazul în care partea nu poate asigura prezența lor în instanța de judecată. Cererile sau demersurile formulate se soluționează de către instanță după audierea opiniilor celorlalte părți asupra cerințelor înaintate. Părțile pot prezenta și cere administrarea probelor și în cursul cercetării judecătorești.

10. Totodată, Colegiul penal indică că conform art.7 alin.(2) Cod de procedură penală, Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

Alin.(3) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

11. Pct. 83 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016 prevede că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Pct. 107 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

În acest context, Colegiul penal relevă că, potrivit Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016 în contextul lit. c) pct. 2 al acesteia vizează una din solicitările avocatului Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob, înaintate în cadrul ședinței instanței de recurs, care a avut obiect de studiu recursul declarat de avocatul Leșanu Andrei în numele condamnatului Popa Iacob și cererea de recurs suplimentară a avocatului Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 07.05.2018, privind aplicarea retroactivității conform art. 10/1 Cod penal.

12. Prezenta sesizare a fost înaintată de avocatul Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob întemeind motivele în baza Constituției, iar obiectul excepției este cuprins de categoriile indicate la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție, este o normă a unui act legislativ, respectiv, circumstanțele în speță denotă întrunirea cerinței pct. 3 al paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, prin urmare cererea privind sesizarea Curții Constituționale, de ridicare a excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „persoanelor adulte” din conținutul art. 79 alin. (4) Cod penal, prin prisma art. 23 alin.(2) Constituția Republicii Moldova, urmează a fi admisă.

13. Totodată, instanța concluzionează asupra necesității suspendării judecării în ordine de recurs, a recursului declarat de avocatul Leșanu Andrei în numele condamnatului Popa Iacob și cererea de recurs suplimentară a avocatului Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 07.05.2018 prin care au fost admise parțial cererile condamnatului Popa Iacob și a avocatului Marin Postu și Andrei Leșanu privind aplicarea retroactivității legii, acțiunile lui Popa Iacob fiind reîncadrate din art. 17, art.88 pct. 1) Cod penal (red.1961), în baza art. 42, art.145 alin. (2) lit. b) Cod penal cu menținerea pedepsei aplicate de 20 ani închisoare; - din art.88 pct. 6), 8) Cod penal

(red.1961), în baza art.145 alin. (2) lit. j), o) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 20 ani închisoare; - din art.17, art. 88 pct.1, 6, 8 Cod penal (red.1961), în baza art. 42, art. 145 alin.(2) lit. b, j, o) Cod penal cu menținerea pedepsei aplicate sub formă de detențiune pe viață, din art. 15, art. 17, art. 88 pct.1, 6, 8 Cod penal (red. 1961) pe art.27, art.45, art.145 alin.(2) lit. b, j, o) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de 15 ani închisoare, din art. 15, art. 123/1 Cod penal (red.1961) pe art. 187 alin.(2) lit. b, d, e, f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de 7 ani închisoare fără amendă, conform art. 84 alin.(5) Cod penal fiind stabilit lui Popa Iacob pedeapsă definitivă detențiunea pe viață, în rest cerințele se resping ca neîntemeiate, pînă la soluționarea excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova, or, potrivit prevederilor art. art.7 alin.(3) Cod de procedură penală, - dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

14. Astfel, verificând întrunirea în cererea înaintată de către partea apărării în cadrul ședinței de judecată, a condițiilor invocate în Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016 și stabilind întrunirea condițiilor menționate, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite cererea înaintată de avocatul Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob privind sesizarea Curții Constituționale, ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „persoanelor adulte” din conținutul art. 79 alin. (4) Cod penal, prin prisma art.23 alin.(2) Constituția Republicii Moldova.

15. În conformitate cu art. 7 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

DISPUNE :

Admite cererea înaintată de avocatul Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob privind sesizarea Curții Constituționale, ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „persoanelor adulte” din conținutul art. 79 alin. (4) Cod penal, prin prisma art. 23 alin.(2) Constituția Republicii Moldova.

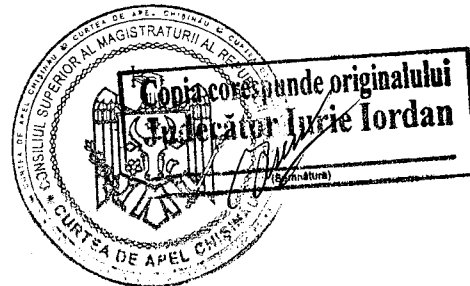
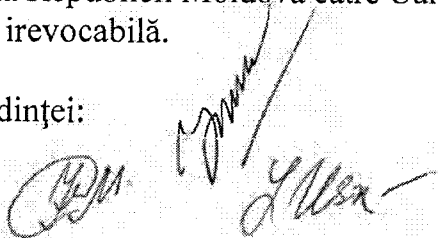
Se suspendă examinarea recursului declarat de avocatul Leșanu Andrei în numele condamnatului Popa Iacob și cererea de recurs suplimentară a avocatului Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 07.05.2018 pînă la soluționarea excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Se expediază sesizarea avocatului Postu Marin în numele condamnatului Popa Iacob privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „persoanelor adulte” din conținutul art. 79 alin. (4) Cod penal, prin prisma art. 23 alin.(2) Constituția Republicii Moldova către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței:

Judecătorii:



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
str. Alexandru Lăpușeanu nr. 28,
Chișinău MD 2004, Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII

1. **Avocat Postu Marin**, CA „Postu Marin”, sediu: mun. Chișinău, str. A. Bernardazzi 69/4, MD 2009, tel. 067615507, e-mail: postumarin@gmail.com, apărător în baza de mandat al dlui Popa Iacob, condamnat la detențiune pe viață (în continuare - petiționarul), deținut în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, or. Rezina, str. Nistreană 1.

II. OBIECTUL SESIZĂRII

2. Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității, prin prisma art. 22, 23 (2) din Constituția R. Moldova, a sintagmei „*persoanelor adulte*” din conținutul art. 79 (4) /*Aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege*/ Cod Penal al R. Moldova, care prevede că „Prevederile alin. (1) nu se aplică persoanelor adulte în cazul aplicării pedepsei detențiunii pe viață, în cazul recidivei de infracțiuni sau al săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art. 166/1 alin. (2)-(4)”.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

3. La 20 septembrie 2016, petiționarul a depus o cerere în adresa Judecătoriei Rezina, în care a solicitat în temeiul art. 10-10/1 Cod Penal, ușurarea pedepsei în temeiul adoptării legii penale noi mai favorabile, cu efect retroactiv.
4. La 24 februarie 2017, petiționarul prin intermediul avocaților, a depus o cerere de concretizare prin care a solicitat, în baza prevederilor Codului Penal (2002), recalificarea faptelor comise și stabilirea pedepselor în limitele prevăzute pentru fiecare episod, cu stabilirea pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni al pedepselor aplicate, pe un termen de 25 de ani de închisoare.
5. La 20 decembrie 2017 a intrat în vigoare *Legea nr. 163 din 20.07.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative* (publicată în Monitorul Oficial nr. 364-370, în vigoare din 20.12.2017), prin care au fost aduse o serie de modificări la Codul Penal, inclusiv prin introducerea în conținutul art. 70, 76, 79, 84, 85 din Codul Penal a noțiunii „persoane care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani”.
6. La 28 decembrie 2017, Petiționarul prin intermediul apărătorilor, a depus o cerere suplimentară prin care și-a adaptat cerințele la noile modificări la Codul Penal, intervenite prin intrarea în vigoare a *Legii nr. 163 din 20.07.2017*.
7. În particular, în cererea sa, petiționarul a invocat că prin modificările recente aduse la Codul Penal (ediția 2002), intervenite prin intrarea în vigoare a *Legii nr. 163 din 20.07.2017*, legiuitorul a instituit o nouă reglementare a subiectului infracțiunii și anume a introdus un subiect special denumit „persoana care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani” la data comiterii faptei prejudiciabile. Dat fiind faptul că data comiterii faptelor prejudiciabile pentru care a fost condamnat, petiționarul avea vârsta de 19 ani și câteva luni, el consideră că în cazul său sunt aplicabile prevederile noi coroborate cu prevederile existente ale art. art. 70 (4) CP, art. 78 (1) lit. c) CP (2002), art. 78 (5) CP, art. 79 (1) CP art. 79 (1¹) Cod Penal.
8. La 07 mai 2018, Judecătoria Orhei, sed. Șoldănești a adoptat o Încheiere prin care a admis parțial cererea petiționarului și a dispus reîncadrarea acțiunilor petiționarului din prevederile Codului penal redacția 1961 în prevederile Codului Penal redacția 2002. Conform art. 84 (5) Cod Penal (2002), instanța a stabilit petiționarului pedeapsa definitivă detențiunea pe viață.
9. Referitor la cererea petiționarului privind aplicarea prevederilor noi ale legii penale sub aspectul instituirii subiectului special denumit „persoana care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani”, prevederi în ale căror limite care încadrează

petiționarul (el avînd vîrsta de 19 ani și cîteva luni la data comiterii infracțiunilor pentru care a fost condamnat), instanța de fond a motivat la pct. 40 al Încheierii din 07.05.2018 că: „Art. 79 (4) stipulează că prevederile alin. (1) art. 79 CP nu se aplică persoanelor adulte în cazul aplicării pedepsei detențiunii pe viață” (**Anexa 1 – Copia Încheierii Judecătorei Orhei, sed. Șoldănești din 07.05.2018**).

10. La 18 mai 2018, Petiționarul prin intermediul apărătorilor săi, a depus recurs împotriva Încheierii Judecătorei Orhei, sed. Șoldănești din 07.05.2018.

11. **Dosarul penal nr. 21r-369/18** se află, la moment, în examnare la Curtea de Apel Chișinău, judecător raportor Iurie Iordan.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

12. Sintagma „*persoanelor adulte*” din conținutul art. 79 (4) Cod Penal creează confuzie în interpretarea și aplicarea sa, fiind contrar prevederilor constituționale, sub aspectul „calității legii”, stabilite **art. 23 (2) din Constituția R. Moldova**, potrivit cărora: „*Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.*”

13. Respectiv, modul în care sunt formulate dispozițiile contestate poate duce la aplicarea arbitrară a acestora.

Principiile stabilite în jurisprudența Curții Constituționale și CEDO

14. În Hotărîrea nr.25 din 13.10.2015, Curtea Constituțională a R. Moldova a statuat cu titlu de principiu următoarele: „33. ... preeminența dreptului generează, în materie penală, principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special, prin analogie. 34. Curtea menționează că principiul legalității normei penale, în sensul *nulum crimen sine lege*, pune în sarcina legiuitorului două obligații: **1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și sancțiunile aferente (*lex scripta*); 2) să redacteze textul legii cu claritate (*lex certa*)**¹.

15. De asemenea, în materia calității legii, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a remarcat în mod constant că principiul preeminenței dreptului impune ca orice imixtiune a autorităților în drepturile individului, pe care Convenția Europeană le protejează, să fie supusă unui control riguros. O normă este clară, accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă (*Silver s.a. v. Regatul Unit*, 25 martie 1983). Odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiecții de drept pe care îi privesc măsurile de aplicare a acestei soluții (*Păduraru v. România*, 1 decembrie 2005, §92).

16. În acest sens, Curtea Europeana a subliniat că principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul potrivit căruia **o lege penală nu poate fi aplicată extensiv în detrimentul acuzatului, în special prin analogie**, înseamnă că o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție este îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și cu ajutorul interpretării ce este dată

¹ Hotărârea Curții Constituționale nr.25 din 13.10.2015 privind controlul constituționalității unor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora.

în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală (*Kokkinakis v. Grecia*, din 25 mai 1993).

Prevederi legale relevante și pertinente

17. Conform art. 70 (4) CP (în vigoare din 20.12.2017) „La stabilirea pedepsei definitive în caz de concurs de infracțiuni, pedeapsa închisorii nu poate depăși 25 de ani pentru **adulți**, 20 de ani pentru **persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani**, și 12 ani și 6 luni pentru **minori**”.
18. Conform art. 79 (1) CP (în vigoare din 20.12.2017) „... **Minoratul persoanei** care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către **persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani** poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională”.
19. Conform art. 79 (4) Cod Penal „Prevederile alin. (1) nu se aplică **persoanelor adulte** în cazul aplicării pedepsei detențiunii pe viață...”.
20. Conform art. 2 din *Legea nr. 215 din 29.07.2016 cu privire la tineret* (în vigoare din 23.09.2016), „*tînăr/ă* – persoană cu vîrstă cuprinsă între 14 și 35 de ani”.

MOTIVELE CERERII

21. Analizînd prevederile art. 70 (4) Cod Penal în coroborare cu prevederile art. 79 (1) și 79 (4) Cod Penal, observăm că legiuitorul a instituit 3 categorii distincte de subiecți ai infracțiunii și anume:
 - a. Minorul / persoana minoră, definită la art. 6 pct. 47) Cod de Procedură Penală ca fiind „persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani”;
 - b. „persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani” – o categorie nouă a subiecților infracțiunii introdusă prin *Legea nr. 163 din 20.07.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative* (publicată în Monitorul Oficial nr. 364-370, în vigoare din 20.12.2017);
 - c. Persoana adultă – o categorie de persoane care nu este clar de la care vîrstă se consideră a fi apreciate astfel, în sensul dat fiind posibile cel puțin 2 variante și anume:
 - i. fie după vîrsta de 21 ani, adică logic și firesc fiind următoarea etapă a vieții, după categoria persoanelor indicare în pct. b) supra;
 - ii. fie sunt identice noțiunii de „persoane majore” adică „persoană care a împlinit vîrsta de 18 ani”, conform definiției date în art. 6 pct. 46) Cod de Procedură Penal.
22. Mai mult, conform art. 2 din *Legea nr. 215 din 29.07.2016 cu privire la tineret*, prin noțiunea de „*tînăr/ă*” desemnează „persoana cu vîrstă cuprinsă între 14 și 35 de ani”.
23. Astfel, instituirea unei noi categorii distincte de subiecți ai infracțiunii și anume „persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani”, ar presupune că o persoană trebuie să fie apreciată, în sens penal, ca fiind „persoană adultă” după vîrsta de 21 de ani.
24. Or, în cazul în care, în categoria „persoanelor adulte” nu se încadrează „persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani”, rezultă că, în speța descrisă mai sus, sunt aplicabile prevederile art. 79 (1) Cod Penal.
25. În concluzie, din moment ce art. 79 (4) Cod Penal (în particular, sintagma „persoanelor adulte”) nu oferă suficientă claritate și previzibilitate, considerăm că această normă are

un caracter vag și poate fi aplicată abuziv, contrar prevederilor 23 (2) din Constituția R. Moldova.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

26. În temeiul celor expuse mai sus, solicităm controlul constituționalității sub aspectul clarității a sintagmei „persoanelor adulte” din conținutul art. art. 79 (4) Cod Penal al R. Moldova, prin prisma art. 23 (2) din Constituția R. Moldova.

VI. DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

27. n/a

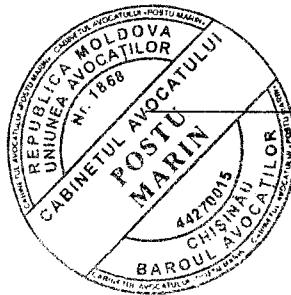
VII. LISTA DOCUMENTELOR

- **Anexa 1** – Copia Încheierii Judecătorei Orhei, sed. Șoldănești din 07.05.2018;
- **Dosarul penal nr. 21r-369/18 aflat**, la moment, pe rolul Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, judecător raportor Iurie Iordan.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

28. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Chișinău, 12 iunie 2018



avocat Postu Marin

